

VỀ QUÊ TÔI

Tịnh Liên - Ngọc Thọ

Nơi quê ngoại ở tỉnh Tiền Giang đồng bằng sông Cửu Long đục màu phù sa, hình ảnh con nước trôi đã đưa tôi trở về với cội nguồn sau nhiều năm xa cách. Tôi sẽ không bao giờ quên những buổi chiều tĩnh mịch, sau khi tụng kinh xong, ngồi nơi chiếc ghé đá ở sân chùa để nghe lòng mình dâng lên một niềm hạnh phúc lớn, khi về lại với ni sư Tịnh Nghiêm và ngôi chùa tôi đã quy y năm xưa, được sống với ni sư mà tôi thường gọi là « Thầy », và các đạo hữu những ngày an cư kiết hạ tuy ngắn ngủi nhưng vô cùng giá trị.

Đời sống giản dị của người tu hành, không vướng bận chút bụi trần đã mang đến cho tôi sự thanh thản của tâm hồn. Những nụ cười đôn hậu, những ánh mắt thương yêu với tấm lòng từ bi của người xuất gia giúp tôi sự yên bình khi không còn tiếp xúc với cảnh bon chen của đời thường. Nhìn cánh cổng chùa khép kín, ngăn cách với thế giới bên ngoài, tôi cảm nhận hai lối sống giữa Đời và Đạo hoàn toàn khác biệt. Màn đêm dần buông trong êm ả, tâm tư tôi thấy nhẹ nhàng thanh thoát.

Chiều chiều tối, tôi vẫn thường quây quần trò chuyện bên các « Chị » tiểu. Một sự ấm áp vây kín chúng tôi khi những người bạn nhỏ đang cần hơi ấm của một người mẹ và tôi lại nhớ đến các con tôi khi chúng còn bé. Lúc ôm các chị tiểu vào lòng, dạy các chị hát khe khẽ những bản nhạc tiếng Pháp thời mẫu giáo, một thứ tình mẫu tử thiêng liêng sống lại trong tôi. Vẫn ánh mắt trẻ thơ, vẫn nụ cười vô tư, thích vùi vãnh nũng nịu để được thương yêu ôm ấp. Các chị tiểu có nhân duyên vào chùa do những hoàn cảnh đặc biệt, hoặc vì cô cút, hoặc cha mẹ nghèo thiếu sự chăm sóc bỏ lòng nên sớm thoát tục nương nhờ mái chùa sống cuộc đời tu hành. Ngày ngày các chị vẫn đến trường học nhưng đã thuộc nằm lòng tiếng kinh câu kệ. Hình ảnh chòm tóc được vất khéo trên đầu thật đáng yêu. Tôi sờ lại mái tóc tôi, bao nhiêu sợi tóc trên đầu là bấy nhiêu nghiệp chướng mình đã mang ở đời, mỗi con người đều có một duyên kiếp.

Khung cảnh con đường đất đỏ cùng dãy đồi trà bát ngát trở về trong ký ức tôi. Từ thành phố Đà Lạt phủ sương mù, đoàn bác sĩ khám từ thiện đã khởi hành đi Di Linh từ sớm. Trong ánh sáng mờ nhạt của buổi bình minh một buôn làng hoang sơ nằm khép nép ẩn mình cùng bao nhiêu năm tháng. Hai ni sư Minh Đức và Minh Hiền niềm nở đón tiếp đoàn trước cổng ngôi chùa Pháp Hoa.

Khi chúng tôi bước vào trong chùa, đã có sự hiện diện của năm trăm người, từ người già cho đến trẻ thơ của đạo tràng Bát Quan Trai đang chỉnh tề chờ đón chúng tôi để chuẩn bị khoá lễ tụng kinh. Thật hết sức cảm động khi tất cả những người dân sống trong buôn làng đều tụ họp về đây, hình ảnh đáng quý của những đứa bé đi chân đất, tay cầm dùi mỏ, những bà mẹ thất nãi đeo con trên lưng cùng những cụ già đang chấp tay hướng về chánh điện lâm râm khẩn nguyện. Đa số đều không hiểu tiếng Việt nhưng lại đọc kinh thuộc lòng. Những đứa trẻ trong nãi cũng bắt chước người lớn chấp tay niệm Phật. Hai bàn tay nhỏ nhắn úp vào nhau như một búp sen tròn lẳng tinh khiết. Niềm tin vào chánh pháp đã giúp mọi người quên đi phần nào cảnh cơ cực trong đời sống mỗi ngày. Đoàn bác sĩ đã chuẩn bị xong phương tiện để khám bệnh cho dân làng. Thuốc men được khai ra từ những thùng giấy và xếp lại theo thứ tự. Thao tác làm việc thật nhanh gọn. Có một gia đình cả ba người đều mù đang từ từ chống gậy lảo vào dòng người chờ tới phiên mình để gặp bác sĩ. Một người bị áp huyết cao đang được cấp cứu nằm dài trên chiếc bàn. Ông không hiểu nhiều về bệnh tình của

mình, cứ than nhức đầu và xin dầu nóng để thoa. Đa số đều bị bệnh ngoài da do thiếu vệ sinh. Trẻ em lại mắc bệnh giun sán.

Ánh sáng văn minh đã từ chối không đến sáng cho họ.

Nơi vùng sâu phải thiếu thốn mọi tiện nghi, từ tổ chức y tế, đến nhu cầu văn hóa, thức ăn nước uống. Tôi được biết thêm hàng tuần công ty rau quả huyện Di Linh thường chuyển đến cho buôn làng hàng hoá rau quả bị dội lại không bán được. Họ tuyển ra và lấy đó làm thực phẩm chính cho bữa cơm.

Một đứa bé với đôi mắt to đen láy đang nhìn tôi. Cô bé thật xinh. Tôi đưa tay vuốt má cháu, đôi má còn hằn vết bần do nước mũi đọng lại, sợi tóc khô cứng vì cái ghét bám đầy. Ánh mắt trẻ thơ hồn nhiên vô tội. Cháu nhòe miệng cười với tôi rất dễ thương. Tôi đặt một nụ hôn lên đôi má bầu bĩnh của cháu. Sau khi khám bệnh xong, đoàn bác sĩ đã tự nguyện đóng góp tiền cho bếp ăn của làng. Một động tác nhân đạo thật đáng quý. Ni sư Minh Đức rưng rưng nước mắt nhận phong bì từ tay bác sĩ Thẩm và ngỏ lời cảm ơn. Không gian như lắng đọng trước khối tình giữa con người với con người biết yêu thương đùm bọc lẫn nhau.

Chiếc xe lăn bánh đưa chúng tôi ra khỏi vùng sâu, hình ảnh buôn làng mờ nhạt sau lớp bụi đường. Tôi thần thờ nhớ lại nụ cười đứa bé con, đôi chân đất, chiếc váy màu nâu của các cháu gái, tiếng tụng kinh đều đặn nhịp nhàng, một góc trời quê hương và đồng bào của tôi ở nơi xa xôi, khiến tôi suy nghĩ miên man trên suốt đoạn đường đi về Mỹ Tho.

Nơi Tiền Giang tôi đang trú ngụ cũng có những vùng sâu, đường đi không bụi đỏ và không dây đồi trà bát ngát nhưng lại hun hút thăm thẳm giữa vườn cây ăn trái. Khi mưa đến, đoạn đường trở nên sinh lầy trơn trượt. Tôi lội bộ vô thăm nhà anh chị Khanh vì khó có một chiếc xe gắn máy nào qua lọt với con đường đất quá chật hẹp. Đây là một mái nhà lá rách nát, đã sụp đổ được chống tạm bằng hai khúc gỗ dài. Trong nhà không có một cái bàn, cái ghế. Anh Khanh đi làm công cho nhà vườn và vợ anh, chị Tiền thường xuyên đau ốm đành ở nhà trông coi hai cháu nhỏ. Cháu Phong lên 5 tuổi và cháu Sang được 2 tuổi. Chính quyền địa phương đang nhờ ni sư Tịnh Nghiêm kêu gọi những nhà hảo tâm giúp đỡ anh chị để dựng lại ngôi nhà. Chính quyền cấp đất, sau khi nhà xây cất xong, sẽ cấp chủ quyền cho người chủ hộ.

Tôi không dần được cảm xúc trước cảnh đời thương tâm, cả gia đình không có được một manh chiếu lành lặn để nằm. Hai cháu bé xanh xao ngơ ngác nhìn người lạ, thiếu hẳn sự hồn nhiên tươi mát của lứa tuổi mình. Mẹ cháu vừa đi khám bệnh về nhưng lại không có tiền mua thuốc uống. Nhà thì dột nát, từ trước ra sau trống trơn trống hoác, tấm bạt ni-lông được che tạm trên trần để chống đỡ mưa nắng.

Tôi thật trần trụi trước cảnh khổ của đôi vợ chồng trẻ và hai cháu nhỏ. Số tiền bảy triệu đồng để giúp một gia đình có được mái ấm che nắng che mưa, so ra với đồng tiền của Châu Âu thì chỉ có 350 euros. Khi tôi trở về Sài Gòn trình bày với người thân bạn bè nỗi khổ tâm của tôi trước hoàn cảnh của anh chị Khanh, thì những ray rức dần xé bỗng nhiên tan biến vì tất cả mọi người đều đồng ý giúp sức cho tôi. Tôi hăm hở chờ ngày quay lại thăm anh chị khi nhà được xây xong và đã chuẩn bị sẵn một số đồ dùng cho nhà bếp như nồi niêu sơn chảo, quần áo, một số tiền nhỏ giúp anh chị làm vốn và cả bánh kẹo đồ chơi cho hai cháu.

Những giọt mưa lất phất đã thử thách bước chân đi của tôi trên con đường sinh lầy. Tôi suýt té nhiều lần nhưng vẫn gập gáp đi như muốn chạy vì nôn nóng nhìn thấy ngôi nhà mới. Tôi hết sức xúc động khi chứng kiến một ngôi nhà khang trang hiện ra trên nền đất cũ. Nổi vui mừng trào dâng, tôi bật khóc ngon lành. Niềm hạnh phúc quả lớn lao. Chị Tiền đến nắm tay tôi dẫn vô nhà. Trong nước mắt, chị ngỏ lời cảm ơn đến tôi, đến những người mà anh chị chưa hề gặp mặt, đã tặng gia đình anh chị có được mái ấm; ngôi nhà này cả đời anh chị không dám mơ ước, anh chị có cảm tưởng như mình vừa trúng số độc đắc.

Trên đường đi về, nỗi sung sướng đã làm tôi quên đi những giọt mưa làm ướt áo tôi, nguồn hạnh phúc lây lan, giá trị của cuộc sống, giữa con người với con người, tôi thầm cảm ơn những người thân đã mang đến cho tôi phần thưởng lớn lao khi đã giúp tôi thực hiện được hoài bão của mình, được mang niềm vui đến cho những người cùng khổ.

Thầy hướng dẫn cho tôi đến thăm căn nhà thứ hai của anh Diệp, hoàn cảnh của anh đặc biệt hơn anh chị Khanh vì người bạn đường của anh vì không chịu nổi cảnh nghèo đã bỏ nhà ra đi. Anh làm cảnh gà trống nuôi hai con thơ dại. Cháu Quới được 6 tuổi và cháu Trang được 2 tuổi. Tuy đã đến tuổi đi học nhưng cháu Quới vẫn chưa được cấp sách tới trường. Sau khi mất mẹ, cháu Trang bị khủng hoảng về tâm lý, nỗi ám ảnh

mắt đi hơi ám người mẹ trĩu nặng trong tâm tư cháu, đã làm cho cháu bàng hoàng lo sợ đến lượt cha mình sẽ bỏ rơi mình, nên cháu rất khổ sở mỗi khi anh Diệp ra khỏi nhà đi tìm sinh kế.

Căn nhà thứ ba tôi được đi thăm là của anh chị Thuận, cũng là một mái nhà tranh rách nát trên nền đất cũ kỹ. Anh Thuận làm ghe mướn, còn chị thì không có việc làm, sống tạm bợ qua ngày, lấy lặt bữa đói bữa no. Tôi xót xa nhiều cho người trong cuộc đã nhẫn nại chịu đựng những khó khăn thiếu thốn từng phút từng giờ, tiếp tục lam lũ cày bừa tìm bữa cháo bữa rau, và sống trong những mái nhà rách nát bình thân làm bạn với nắng mưa.

Niềm trần trờ xoáy sâu tâm hồn tôi, chiến tranh đã chấm dứt từ lâu, quê hương tôi chuyển mình vươn tới cuộc sống no ấm hơn, với hướng đi lên của nền kinh tế thị trường, các thành phố lớn đã san sát nhà lầu, xe hơi, bên cạnh đó vẫn còn đọng lại những mảnh đời tăm tối của người dân hiện đang sống vùng xa. Tôi ước sao trong khoảng thời gian ngắn căn nhà tình thương sẽ hiện lên để xoá sạch căn nhà rách nát, xoá đi sự u tối trong cuộc sống để nhìn thấy ánh sáng của tương lai.

Tôi viết dòng hồi ký này ở khoảng cách không gian thật dài ngăn cách tôi với quê hương, để gởi đến những người tôi đã may mắn gặp được trong thời gian qua sự chia sẻ và lòng thương yêu chân thành. Niềm tin ở trước mắt, truyền thống đùm bọc yêu thương nhau của bao thế hệ người Việt-Nam được chứng minh qua nhiều thời kỳ lịch sử, sẽ giúp tôi được hậu thuẫn dài lâu trong công việc tiếp tục kêu gọi đóng góp xây dựng những nhà tình thương khác.

Nỗi vui mừng của người được giúp là nguồn hạnh phúc lớn lao cho bản thân.

Mãi mãi tôi không quên ba căn nhà tình thương ở quê ngoại cùng sự giúp sức của người thân tôi, mái ấm vừa dựng lên của ba gia đình nói trên là nguồn an ủi vô biên cho kẻ sống tha hương.

Buổi chiều hè ở Paris gọi cho tôi nhớ đến quê hương với nắng ấm quanh năm.

Những ngày hè ngắn ngủi sắp trôi qua, mùa thu đến, thời tiết sẽ đổi thay để mang theo ngọn gió đùa làm rơi rụng chiếc lá vàng.

Tôi da diết nhớ nhà...

Ngọc Thọ

NDLR : l'AEJJR, via Nguyên Phu Son, son Responsable des actions sociales, a très récemment remercié sur le présent site les généreux anciens JJR ayant permis de financer la construction de 2 nouvelles maisons pour des personnes dans le besoin, via les responsables de la pagode Tinh Nghiêm à My² Tho, précisément sur les indications de Ngọc Thọ.

